

ŠAKIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS NARKOTIKŲ KONTROLĖS KOMISIJOS POSĖDŽIO PROTOKOLAS

2026-02-19 Nr. 1

Šakiai

Posėdis įvyko 2026 m. vasario 18 d., 14.30-16.00 val.

Posėdžio pirmininkė – Gerda Dobrovolskytė

Posėdžio sekretorė – Rima Valaitienė

Dalyvavo: Gerda Dobrovolskytė - Šakių rajono savivaldybės tarybos narė (komisijos pirmininkė), Daiva Pilypaitytė - Šakių rajono savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyriaus vedėja (komisijos pirmininko pavaduotoja), Daina Bankauskienė – Šakių rajono savivaldybės tarybos narė, Daiva Danielė – Šakių rajono savivaldybės administracijos vyriausioji specialistė (Tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinatore), Indrė Jurjonienė - Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Marijampolės apskrities vaiko teisių apsaugos skyriaus patarėja Šakių rajono savivaldybėje, Ingrida Kasparavičienė - Šakių rajono savivaldybės administracijos Švietimo, kultūros ir sporto skyriaus vyriausioji specialistė, Ilona Šeflerienė – Šakių rajono savivaldybės tarybos narė, Edita Zubrickienė – Sveikatos reikalų koordinatore (vyriausioji specialistė).

Nedalyvavo: Viktoras Lebedžinskas - Šakių rajono savivaldybės Visuomenės sveikatos biuro direktorius, Agnė Šimaitienė – Šakių rajono savivaldybės Visuomenės sveikatos biuro visuomenės sveikatos specialistė ugdymo įstaigose.

Posėdyje taip pat dalyvavo: Šakių rajono savivaldybės administracijos Švietimo, kultūros ir sporto skyriaus vedėjas Darius Aštrauskas, Šakių rajono savivaldybės administracijos Jaunimo reikalų koordinatore Judita Ambrasienė, Šakių rajono laikraščio „Draugas“ korespondentė Lina Morkūnienė.

DARBOTVARKĖ:

1. Situacijos Šakių rajone apžvalga.
2. Situacija ugdymo įstaigose.
3. Dėl Jaunimo reikalų tarybos posėdyje išsakytų pastebėjimų.
4. Dėl 2026 metų lėšų poreikio Narkotikų kontrolės komisijos veikloms.
5. Dėl naujo komisijos nario.
6. Kiti klausimai.

1. Situacijos Šakių rajone apžvalga.

Daiva Danielė pristatė 2025 m. duomenis: vyko 8 Vaiko gerovės komisijos posėdžiai, svarstyti 28 klausimai. Gautas 51 pranešimas iš policijos, pakartotinių nusižengimų augimas siekia 39,2 proc. Dominuoja alkoholio vartojimo ar turėjimo atvejai (12), tabako gaminių ir elektroninių cigarečių vartojimas (9), taip pat fiksuoti kiti pažeidimai: transporto priemonių vairavimas neturint teisės vairuoti, vagystės, viešosios tvarkos pažeidimai, melagingi iškvietai pagalbos numeriu, fizinio skausmo sukėlimas. Gauta 20 prašymų dėl minimalios priežiūros priemonių skyrimo. Apibendrinant ir atsižvelgiant į vyraujančias šeimos, vaikų problemas, susijusias su socialine integracija, ugdymosi aplinka, poreikiais ir patiriamais sveikatos sunkumais, matyti, kad ieškant pagalbos galimybių ir teikiant paslaugas būtinas sisteminis požiūris, apimantis padėties identifikavimą, informavimą, konsultavimą, nuoseklų, intensyvų, individualų darbą ir darbą grupėse. Stebimas didėjantis pranešimų skaičius apie nepilnamečių rūkymą, alkoholio ir kitų psichoaktyvių medžiagų vartojimą.

Posėdžio metu diskutuota, kad fiksuojamų atvejų augimas sietinas ne tik su galimomis rizikos elgesio tendencijomis, bet ir su sustiprėjusiu institucijų bei bendruomenės reagavimu. Pastaraisiais metais aktyviau registruojami pažeidimai, stiprėja mokyklų, visuomenės sveikatos specialistų, Vaiko teisių apsaugos tarnybos bei policijos bendradarbiavimas, didėja bendruomenės informuotumas ir aktyvesnis reagavimas į rizikos elgesį.

Diskusijoje pažymėta, kad Narkotikų kontrolės komisijos organizuojamos paskaitos, Visuomenės sveikatos biuro vykdomos programos bei mokyklų rengiami susitikimai su tėvais prisideda prie sąmoningumo didėjimo ir atsakingesnio reagavimo. Statistikos augimas iš dalies atspindi geresnę situacijos matomumą.

Pabrėžtas mokyklų vaidmuo užtikrinant saugią aplinką. Diskutuota, kad ugdymo įstaigose taikomas aiškus reagavimo algoritmas, nustatantis veiksmų tvarką radus elektroninę cigaretę ar nustačius galimą psichoaktyvių medžiagų vartojimo atvejį. Algoritmas apima situacijos fiksavimą, tėvų informavimą, pagalbos specialistų įtraukimą ir, esant poreikiui, bendradarbiavimą su atsakingomis institucijomis. Tokia procedūrinė tvarka prisideda prie aiškos nulinės tolerancijos nuostatos mokyklose ir vienodos reagavimo praktikos.

Ypatingas dėmesys skirtas šeimos vaidmeniui. Diskutuota, kad prevencija pirmiausia prasideda šeimoje – nuo tėvų domėjimosi vaiko aplinka, atviro dialogo ir aiškių ribų nustatymo. Pažymėta, kad veiksmingiausi rezultatai pasiekiami tuomet, kai šeima, mokykla ir specialistai veikia kaip partneriai, prisiimdami bendrą atsakomybę už vaikų saugumą ir gerovę. Prevencija įvardyta kaip nuolatinis, ilgalaikis procesas, reikalaujantis sistemingo darbo ir tarpinstitucinio bendradarbiavimo.

2. Situacija ugdymo įstaigose.

Ingrida Kasparavičienė informavo, kad atsižvelgiant į 2025 m. lapkričio 19 d. Šakių rajono savivaldybės narkotikų kontrolės komisijos posėdžio sprendimą, Šakių rajono ugdymo įstaigų

vadovams buvo perduota rekomendacija per 2025 - 2026 m. įsirengti bendrojo ugdymo mokyklose elektroninių cigarečių detektorius. Mokyklų vadovams buvo rekomenduota detektorius įrengti higienos zonose ar kitose mažiau stebimose patalpose, siekiant sustiprinti elektroninių cigarečių vartojimo prevenciją. Tai padaryti buvo sutarta po savivaldybės 2026 m. biudžeto patvirtinimo. Apie įgyvendinimo eigą vadovai paprašyti informuoti Švietimo, kultūros ir sporto skyrių.

3. Dėl Jaunimo reikalų tarybos posėdyje išsakytų pastebėjimų.

Judita Ambrasienė. Jaunimo reikalų tarybos posėdžio metu tarybos narys išsakė pastebėjimus, kad jo vertinimu, tarp jaunimo pastebimas didelis psichoaktyvių medžiagų vartojimas, todėl Narkotikų kontrolės komisijos posėdyje buvo įtrauktas šis klausimas. Jaunimo reikalų taryba kviečia ir siūlo aktyviai vykdyti prevencines programas jaunimui, savo ruožtu SJRT jaunimo iniciatyvų finansavimo konkursuose prevencinių priemonių įgyvendinimą įtraukė į prioritetinių veiklų sąrašą. Buvo aptartos jaunimo psichoaktyvių medžiagų vartojimo prevencinės priemonės ir jų taikymo galimybės.

Posėdžio metu diskutuota apie būtinybę stiprinti jaunimo įtraukimą į prevencines veiklas. Pažymėta, kad tradicinės paskaitos turėtų būti papildomos jaunimui artimomis komunikacijos formomis. Sutarta ieškoti galimybių kviešti jaunimo akimis autoritetingus asmenis – nuomonės formuotojus, sporto, muzikos ar kitų sričių lyderius, galinčius kalbėti jaunimui suprantama kalba apie atsakomybę ir sveikus pasirinkimus. Pabrėžta, kad veiksminga prevencija turi būti dialogu grįsta ir atliepanti jaunimo kultūrinį kontekstą.

4. Dėl 2026 metų lėšų poreikio Narkotikų kontrolės komisijos veikloms.

Gerda Dobrovolskytė. Komisijos prioritetas išlieka prevencinis švietimas ir nuoseklios švietėjiškos veiklos. Atsižvelgiant į aptartą situaciją ir prevencijos stiprinimo poreikį, planuojant 2026 metų veiklas akcentuota būtinybė stiprinti jaunimo įtraukimą, papildant tradicines paskaitas jaunimui artimomis, dialogu grįstomis iniciatyvomis ir numatant galimybę pasitelkti jaunimo lyderius bei jaunimui autoritetingus asmenis. Šiems tikslams įgyvendinti 2026 metams planuojama prašyti 5000 Eur prevencinėms veikloms, siekiant užtikrinti sistemingą ir koordinuotą prevencijos procesą.

5. Dėl naujo komisijos nario.

Gerda Dobrovolskytė. Pagal Narkotikų kontrolės komisijos nuostatus komisija sudaroma iš ne mažiau kaip 10 narių. Komisija buvo sudaryta iš 11 narių, tačiau nutrūkus darbo santykiams su Šakių rajono policijos komisariato Veiklos skyriaus vyriausiąja tyrėja Aušra Mockevičiūte, komisijoje liko dirbti 10 narių. Nutarta kreiptis į Policijos komisariatą dėl naujo nario delegavimo, prašant pateikti delegavimo raštą ir pasirašytą sutikimą dalyvauti Narkotikų kontrolės komisijos veikloje.

Posėdžio pirmininkė

Posėdžio sekretorė

Gerda Dobrovolskytė

Rima Valaitienė

